

Mircea Măluț

TOPOGRAFII POLITICE
O radiografie a crizelor
României de azi

LIMES
2019

1639- 1997 de Teodor Tanco, *Antologia poezilor ardeleni contemporani* de Eugeniu Nistor și Iulian Boldea, *Antologia poeziei românești de la S la XXL* Editura Ha, Ha & Ha, Petrila, *Antologia Cenaclului literar George Coșbuc*, Editura Aletheia, *Caietul cu poeți*, Editura Mesagerul, Cluj-Napoca, *Patruzeci de poeți bistrițeni contemporani*, Editura Aletheia, Bistrița, *Un copac de sunete/ Hangok Fája* – antologie biblingvă româno-maghiară, Editura Eikon, Cluj-Napoca, *Antologia prozei scurte transilvane*, Editura Limes, 2011, Cluj-Napoca, în îngrijirea lui Ovidiu Pecican.

Premii literare: Premiul revistei „Steaua”, 1989; Premiul de poezie al Muzeului Literaturii Române din Iași, 1991; Premiul Societății Scriitorilor Bistrițeni, 2012.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România; membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România; președinte al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, filiala Bistrița-Năsăud.

Cuprins

Țară murind – România	5
Paradigma instituțională	11
O toxină a politicii românești	15
Victoria mediocrităților	18
Promovarea matricii noastre identitare – restanțe și deziderate	23
Marea Sinteză și Noua Ordine Globală	27
Minoritățile în ecuația reciprocității	31
PNȚCD – de la Senior la... blondă	34
Independență sau „în dependență”	36
Crima asistată	39
Acoperiți, semiacoperiți și descoperiți	42
Portret de țară colonială	45
Secularizare și sacralizare	49
„Umanizarea” manualelor școlare	52
Un sfert de secol de la Lovitura de Stat din Decembrie 1989	55
Învățăm sau condamnăm	57
Manipulare, ipocrizie, cinism	61
Reconfigurări geopolitice	65
Dictatura Banctocrației	68
Marea nedreptate	71
Nedreptate și iresponsabilitate	76
Uniunea Europeană – perspective	79
Cine gândește haosul?	83

Rusia în ecuația Uniunii Europene.....	86
Derapaje democratice	89
Era cât pe-aci să nu greșiți, domnule Președinte!	94
Echinoxul lichelelor	98
Gravitând în jurul prostiei	103
Cote versus Egalitate.....	108
Establishment sau Progres	114
Autostrada Educației.....	119
Prostituția (era să zic Separația) puterilor în Stat	126
Priorități axiomatice	133
Lapidatorii verticalității	139
Matematica – între număr și bocanc.....	144
De la Gorbaciov la Trump	148
Formarea Guvernului – între soluțiile „imorale”, sentimentale și legale	152
PNL în chinurile renașterii	157
De ce sunt mulțumit că sunt român, de ce mi-ar plăcea să fiu american.....	161
Parlamentul și onoarea-i „nereperată”	166
Lipsă de lideri, inflație de vip-uri	174
Metamorfozele răului.....	179
Diplofagia	185
Democrație federativă sau anarhism administrativ.....	189
Inegalitatea/ Nedreptatea trezește Identitatea	194
Monarhia în ecuațiile diversiunii.....	199

Am considerat util să duc o luptă în orizontul presei, după alte lupte angajate pe frontul politic, mereu cu gândul că „plăsmuirea acestei țări (trebuie) să ne fie singura obsesie.” (Emil Cioran), majoritatea articolelor – cu excepția câtorva, angajate într-un spectru problematic mai larg – radiografiind topografia crizelor României de azi.

Am scris cu un gust amar, privind un tablou pe care l-aș intitula *Țară murind – România*, cu sentimentul că groparii țării, interni și externi, sunt mulți, sârguincioși și metodici, și care, cu siguranță, îi vor administra lovitura fatală, mai devreme sau mai târziu, dacă nu se va contura un grup salvator al nației, cu fibră patriotică autentică, gata de jertfă pe altarul național.

Țară murind – România

Parcă niciodată matricea a ceea ce numim Stat n-a fost mai vulnerabilizată, subminată, compromisă până în pragul paraliziei. Aproape toate compartimentele vieții noastre trăiesc într-o mare mlaștină, străduindu-se, din răsuputeri, parcă, să supraviețuiască, deși toate elementele conduc spre concluzia că nu mai este nimic de făcut.

Politica noastră – deși este un eufemism să vorbești de politică în România – este populată de personaje coborâte parcă direct din romanul rebrenian *Gorila*. Acefali, cu preocupări extrem de pedestre, fără viziune, fără caracter, fără principii, fără ideal, în genere fără niciun element din ingredientele unui om politic adevărat. Sclavii momentului, ei nu au nicio proiecție veritabilă asupra prezentului sau viitorului, țara/ comunitatea lor nu merge mai departe de familie și prieteni, pentru care sunt capabili a tranzacționa orice.

Bunul-simț, onorabilitatea, demnitatea sunt cuvinte de dicționar fără corp în realitatea imediată. Vip-uri îndoielnice își etalează zilnic prostia incomensurabilă, prostul gust fiind la ordinea zilei.

Era un timp în care o strângere de mână și cuvântul dat erau suficiente să ducă la bun sfârșit o înțelegere, timp în care acum un vraf de documente, parafate și semnate, sunt supuse imediat contestației.

Era un timp în care oamenii erau verticali, vedeai coloane vertebrale mergând pe stradă. Acum vezi, cu tristețe, o masă de încovoiați, de gârboviți, mergând agale, fără țintă, debusolați – ca să folosești busola trebuie să-ți îndrepti ochii ceva mai sus.

Era un timp în care, când spuneai cutare e învățător, profesor, medic, preot, funcționar, scriitor, meseriaș, erai sigur că aceste cuvinte acoperă o realitate. Acum, când uzinele de diplome lucrează în schimburi, la turăție maximă, fără criterii, fără minime exigențe, când suntem în plin concurs al nonvalorilor, spațiul este ocupat de mediocrități foarte vocale. Având vecinătăți atât de mediocre, unora le este rușine să mai spună că au un doctorat. Încă un pas – mă tem că s-a și făcut – și proștii vor învăța proștii, așa ca totul să fie într-o dulce și inconștientă omogenitate.

Totul se face în contra cetățeanului. Nu mănâncă, nu merge la spital, nu ia medicamente pentru a trăi, ci mănâncă otrăvindu-se, apoi merge la spital și ia medicamente pentru a-și da obștescul sfârșit în pace. Instituțiile îl împovărează, furându-l sistematic sub oblăduirea tolerantă a legii. Toate perorează, în reclame atractive, ajutorul pe care sunt gata să-l dea, având în prealabil pregătite, cu lux de amănunte, textele acelea micuțe, aproape invizibile – fie că e vorba de contracte sau etichete – care anulează totul.

Hoții își etalează la vedere furtul cu o seninătate angelică. Instituțiile abilitate se invi-

tă reciproc cu o amabilitate suspect de exagerată: *fă-o tu că eu n-am competență*. Numai hoții sunt foarte competenți în a-și rezolva problemele.

Intelectualii au renunțat să mai fie pedagogii nației. Ce să faci? Nu poți vorbi mereu în pustiu. Capetele lor, oricât de deștepte, nu pot concura cu fesele ostentativ prezentate în fiecare minut pe canalele mass-media.

Mass-media a abdicat, cu rare excepții, de la misiunea sa fundamentală: informarea corectă și la timp a cetățenilor. Pentru o parte a presei faptul că o vacă a căzut într-un puț este mai important decât o analiză a Băncii Naționale. Știrea că un cercetător a făcut o mare descoperire se pierde printre cele care ne spun că nu știi ce divă a călcat strâmb în timp ce-și aranja fusta exagerat de scurtă, că un fotbalist și-a schimbat coafura, că un tren a tamponat o mașină sau un om beat a căzut de pe un pod.

Portretul robot al ziaristului de azi – cu rare excepții – este următorul: persoană neinstruită, cu studii precare, tupeistă, impertinentă și de rea-credință, fugind mereu după senzaționalul facil, intrând cu bocancii în intimitatea altcuiva, dezinformând cu nonșalanță superficială, gata oricând a discredita persoane onorabile dacă este bine plătită. Atotștiutor, un astfel de ziarist, dimineața își dă cu părerea, evident în cunoștință de cauză după părerea sa, despre economie, la prânz este prezent la TV vorbind despre agricultură, după-amiază se pronunță la Radio despre medicină, seara ne spune cum ar

trebuie să facem comerț, iar noaptea – că domnia sa nu are liniște, vrând să spună națiunii tot – despre politica externă, care, evident, merge prost și domnia sa a identificat clar (da' clar) toate problemele legate de acest subiect. Cei care-l privesc se și miră de ce, urgent, nu este pus prim-ministru cel puțin, președinte sau leader regional. În sfârșit, el va face clasamente în politică, economie, știință, literatură etc., ne va spune care sunt valorile societății noastre, ne va spune cine trebuie, musai, să ne conducă la nivel local, regional, național sau european și de ce nu (că mintea sa e atotcuprinzătoare, întrucât un neuron nu-și poate da seama de complexitatea lumii), la nivel planetar sau galactic. În fapt, acest ziarist este o jalnică persoană incultă care deține un aparat foto și/ sau video, un microfon la îndemână și generozitatea nerușinată a unor structuri ce se declară ca făcând presă, unde el poate să spună orice, oricând și oricum. Structurile create pentru a face ordine în presă, conduse, de cele mai multe ori, chiar de presă, nu fac altceva decât să protejeze această jalnică stare de lucruri.

Oriunde caut este ostentativ prezentă această stare de lucruri. Totul parcă este în putrefacție avansată, structurile stau în echilibru instabil, gata să se prăbușească.

Când privesc acest tablou nu găsesc, din păcate, alt titlu mai potrivit decât: *Țară murind – România.*

Paradigma instituțională

„Regele a murit. Trăiască Regele!”

”Le Roi est mort. Vive le Roi!”

”The king is dead. Long live the king!”

Această expresie, des citată, luată din franceză, rostită inițial la încoronarea lui Charles al VII-lea, la tronul Franței, după moartea tatălui său Charles al VI-lea, în 1422, folosită în Anglia, încă din 1272, când Consiliul Regal a decis ca Tronul să nu fie niciodată vacant, implicând un vid de putere cu consecințe nebănuite (atunci era vizat un război civil), declarându-l pe Edward I rege imediat ce tatăl său, Henry al III-lea, a murit, îmi pare esența a ceea ce oamenii de bun-simț și gânditorii cei mai aplecați asupra problemelor fundamentale ale politicului au văzut: Instituția este mai presus de Persoană. Un Rege poate să vină, un altul poate să plece, dar Instituția Monarhică trebuie să rămână stabilă, intangibilă, dincolo de orgolii, vanități, interese, minore sau majore. Mutatis mutandis, un Președinte poate să vină, un altul poate să plece, Instituția Prezidențială trebuie să-și păstreze statutul pe care-l reclamă cea mai importantă funcție în stat. Este de dorit în a face o necesară generalizare: oriunde și oricând, instituția (fie ea centrală sau locală, de

la minister la primărie) trebuie să fie mai importantă decât persoana care vremelnic o conduce.

Lucrul acesta este mai vizibil în cazul firmelor, care-și promovează un anumit brand: puțini știm ce ingineri proiectanți, designeri, patroni etc. stau în spatele construcției unei mașini, dar vedem cum se asigură o foarte mare vizibilitate, grație unor reclame accentuate, mărcii respectivei mașini, semn evident al punerii accentului în dimensiune instituțională. Nu o persoană anume contează, ci brandul, marca, simbolul, în fine, instituția, în cazul de față, firma.

Neîndoielnic, oamenii, personalitățile, la un moment dat, întemeiază instituții, dar, de cele mai multe ori, parafrazând, oamenii trec, instituțiile rămân.

Lucrurile capătă rezonanțe și conotații aparte când binomul „instituție – persoană” face parte din ecuația Statului. Un stat puternic este reflexul direct al unor instituții puternice, tributare, strict, doar principiilor și comandamentelor proprii. Niciodată un stat puternic nu va sacrifica o instituție pentru a salva o persoană, ci, cu un calcul rece, pragmatic, în logica intereselor sale majore, va păstra instituția în dauna persoanei în cauză, percepând, pe drept, persoanele drept pionii de sacrificiu pe altarele stabilității instituționale.

Oamenii cu adevărat puternici stau în spatele instituției, punându-i acesteia în lumină

valorile pe care le cultivă, principiile pe care le promovează, întărindu-i statutul comunitar.

România după '89 avea nevoie urgentă de o reformă instituțională, potrivită cu provocările pe care, în mod firesc, le aducea o nouă structură socio-politică. În loc de așa ceva, am avut un surogat reformist, consecința imediată fiind fragilizarea Statului, trecându-se în cealaltă extremă: de unde până mai ieri Statul era atotputernic, a sfârșit prin a fi extrem de slăbit. În curând, a devenit un fel de rai al structurilor mafiote, care au trecut la un jaf sistematic, folosindu-se, nu-i așa?, de bazele legale pe care și le-au asigurat. În curând, instituțiile, de orice fel, au devenit instrumente de drenare a valorilor către persoane fizice, de regulă exponenți ai vechiului regim. Persoanele dominau instituțiile și nu invers. Nu se făcea un partid din rațiuni doctrinare, de pildă, ci pentru că o persoană dorea să fie președinte și, alături de un grup, să intre mai bine în ecuația puterii și, de acolo, să controleze jaful generalizat.

Dacă stau să mă gândesc la persoane din spațiul public care s-au ridicat la înălțimea misiunii/ instituției pe care și-au asumat-o, singura la care pot face referire, fără să am sentimentul că greșesc, este seniorul Corneliu Coposu. A vrut o Românie democratică, ancorată valorilor occidentale, a condus un partid istoric, a creat structuri politice, punând în față tot timpul interesele majore ale țării/ statului. Nu persoana dânsului conta, în viziunea sa, cât

Respectiv, instituțiile menite să asigure stabilitate și dezvoltare.

Cum arată România instituțională astăzi? Ca cea de ieri, adică destul de rău, dacă ne gândim că, încă, o serie de instituții sunt create pentru a satisface orgoliile/ interesele unor persoane, că, cel mai adesea, persoanele aflate în funcții văd instituția ca pe un simplu instrument în mâna lor, că se fac partide, chiar dacă mititele, doar pentru ca cineva să-și poată spune „președinte”.

Cine-și va asuma, oare, până la urmă, punerea în act a paradigmei instituționale, dorind cu adevărat un Stat puternic, capabil să reacționeze viguros la orice tentativă de destabilizare a sa?

O toxină a politicii românești

Un personaj extrem de toxic (unul din multele, de altfel, care, din păcate, infectează scena politică) tensionează viața politică românească de o bună bucată de vreme. Din rațiuni de igienă politică nu-i voi pronunța numele, mărginindu-mă să spun că persoana este blondă, cu breton ostentativ și cu aere de adolescentină angelică.

Foarte tenace și tupeistă (nu are nicio traumă în zona principiilor politice, mișcându-se cu dezinvoltură de la un partid la altul, ca să staționeze, cred temporar, la PMP), beneficiind de susținerea Președintelui Statului, care dă dovadă de o surprinzătoare miopie politică, persoana în cauză a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a accede la cele mai importante funcții decizionale în stat.

Nereușind să pună mâna pe conducerea Partidului Democrat Liberal, pe care oricum, prin simpla prezență în rândurile acestuia, l-a tras în jos electoral foarte mult, s-a erijat în conducătorul unui partid făcut, în general, din cei pe care i-a convins să dezerteze.

Crezându-se abilă, sfârșind prin a fi doar mediocră politic, ea a căutat tot timpul să pozeze în cea care dă tonul, influențează, decide, determină etc., dar fără să-și asume